

COLLECTIE

Het archief van Marc Laquière

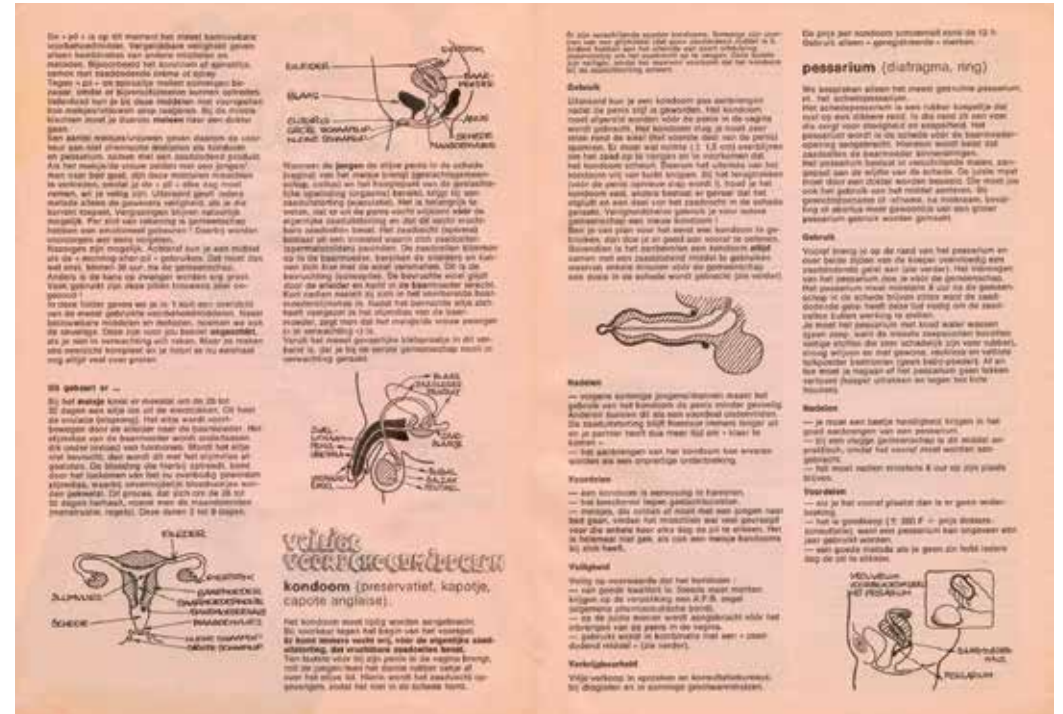
RIK DE CONINCK, Amsab-ISG

Amsab-ISG verzamelt veel archieven van organisaties, maar persoonsarchieven dragen dikwijls de voorkeur weg. Het zijn immers archieven van mensen die een steen hebben verlegd, door koppig te blijven hameren op hun thema. Marc Laquière zette zich eerst in voor de persoonlijke ontwikkeling van jongeren, later nam hij het meer en meer op voor jongeren die wegens hun afkomst achtergesteld geraakten.

Marc Laquière (*Roeselare, 1944) studeerde geschiedenis aan de Gentse universiteit. Hij gaf eerst verschillende vakken op een aantal scholen. Zo werd hij geconfronteerd met een onderwijssysteem dat naar zijn gevoel onvoldoende rekening hield met de noden en de behoeften van jongeren. Van 1972 tot 1979 werkte Laquière als pedagogisch adviseur bij Info Jeugd Nationaal. Daar ontwierp en coördineerde hij onder meer *Infolder*, een voorlichtingsproject voor jongeren. Er werden folders gepubliceerd over drugs, werken, seksualiteit, burgerdienst, rechten van minderjarigen, aids ... die zeer ruim verspreid raakten onder de Vlaamse jeugd. De folders *Op eigen kamer gaan wonen*, *Voorbehoedmiddelen* en *Onbedoelde zwangerschap* botsten op hevige weerstand van de subsidiërende overheid, hoewel ze aan een zeer grote behoefte voldeden. Toen hij in 1979 opnieuw als leraar aan de slag ging, onderwees Laquière de vakken geschiedenis en maatschappijleer aan het

Koninklijk Atheneum van Sint-Niklaas. Dat deed hij tot 1988. Hij organiseerde er projecten over politieke vorming, leerlingenparticipatie en multiculturaliteit. Daarbij ging hij uit van de inzichten en meningen van de leerlingen over migranten. Die confronteerde hij met andere informatie en ervaringen. Hij overtuigde andere leerkrachten om vakoverschrijdend te werken. Buiten de schoolmuren werd Laquière vanaf 1982 meer en meer actief als antiracist: hij publiceerde over het onderwerp, ging in debat, organiseerde studiedagen, werkte mee aan radioprogramma's ... Hij werd een specialist, zowel op het gebied van de situatie van migrantenleerlingen in het onderwijs als op dat van structureel racisme. Een uitloper van dat engagement was een vormingscyclus voor het stadspersoneel van Sint-Niklaas, die ook op andere plaatsen overgenomen werd.

Cover en binnenpagina van *Infolder*. (Amsab-ISG, Gent)

In 1988 aanvaardde hij opdrachten van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (ARGO, de toenmalige inrichtende macht van het Gemeenschapsonderwijs) om navormingsprojecten voor leerkrachten op te starten en te coördineren, eerst over multicultureel samenleven, vervolgens over onderwijs en migranten. Om racisme in het onderwijs te counteren en concreet aan te pakken diende hij in 1992 bij de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) een voorstel in om een non-discriminatiepact af te sluiten voor de drie onderwijsnetten, en een non-discriminatiecode in te voeren in iedere school. Dat voorstel lag mee aan de basis van het beleid tegen discriminatie van de Vlaamse Gemeenschap. In 1992 werd Laquière voor meer dan vijf jaar stafmedewerker voor onderwijs in het Vlaams Centrum Integratie Migrant (VCIM).

Daar werkte hij verder rond het thema non-discriminatie en rond klachtenbehandeling. Toen de Vlaamse overheid in 1998 verdere subsidies aan het VCIM weigerde, ging hij werken voor de Raad voor Ouders van het Gemeenschapsonderwijs (ROGO). Die vzw was in 1996 opgericht en moest nauw samenwerken met de Educatieve Vereniging voor Ouderwerking in het Officieel Onderwijs (EVO). Beide organisaties kregen, samen met de oudervereniging van het vrij onderwijs, subsidies voor de realisatie van ouderparticipatie. Marc Laquière volgde de totstandkoming van het decreet op gelijke onderwijskansen, beter gekend als GOK 1, van dichtbij op. Het legde het recht op inschrijving in de school naar keuze vast en bevorderde inspanningen om de onderwijsachterstand van kansarme autochtone

MELDPUNTEN DISCRIMINATIE IN HET ONDERWIJS
 Door een school geweigerd?
 Voel je je gediscrimineerd op school?
 Dat kan je melden bij

Arbeids Beweging Cultureel Centrum Oudestraat 30, 9e verd. 1000 Brussel, België	238.34.57
De Raad C.O. 'n' Aarbeidswaard 27 9000 Ghent, België	234.27.49
O.H.K.C. Waterloosdorp 8, Ghent	233.02.04
De Paal Devalbe Sint-Jans 118, Ghent	233.71.81
El Oub Kortrijk 48, Ghent	236.40.81
Justitiekantoor 11 Paal Gent, De Straatweg 108, Ghent	233.02.04
Justitiekantoor 11 Paal Gent, De Straatweg 108, Ghent	233.88.82
Justitiekantoor 11 Paal Gent, De Straatweg 108, Ghent	233.15.71
Justitiekantoor 11 Paal Gent, De Straatweg 108, Ghent	233.81.81
Justitiekantoor 11 Paal Gent, De Straatweg 108, Ghent	234.38.49
Justitiekantoor 11 Paal Gent, De Straatweg 108, Ghent	233.98.49
Justitiekantoor 11 Paal Gent, De Straatweg 108, Ghent	236.77.39

Affiche uitgegeven door het Regionaal Integratiecentrum (RIC) Gent voor meldpunten tegen discriminatie in het onderwijs. (Amsab-ISG, Gent)

en allochtone leerlingen weg te werken en hun integratie te bevorderen. In die periode was Laquière ook al actief in de Federatie van Marokkaanse Verenigingen (FMV). Hij informeerde er migrantenouders over het onderwijs. Na de verkiezingen van 24 november 1991 ('zwarte zondag') was er bij veel migranten een dynamiek ontstaan die zich onder andere uitte in de oprichting van federaties van allochtone verenigingen. Zo ontstond in 1993 ook de FMV. In tegenstelling tot sommige andere federaties, staat ze onafhankelijk van bestaande politieke partijen, vakbonden en het sociaal-cultureel werk. De FMV streeft naar een beleid van gelijke onderwijskansenbeleid: het wil de immense leerachterstand bij migrantenleerlingen wegwerken, stimuleert schoolbetrokkenheid en ouderparticipatie, begeleidt in studiekeuze ... De vele acties van de organisatie doen de ouders uit de migratie nadenken over de situatie van hun kinderen in het onderwijs en stimuleren hen om zelfstandig de belangen van hun kinderen op te nemen. Uniek is het project IQRA-Vlaanderen, dat intensief

tracht die leerachterstand weg te werken. Marc Laquière was nauw betrokken bij het concept en de opvolging ervan.

Na zijn pensionering bleef hij verder actief in tal van organisaties. Hier volgen de belangrijkste: de Aktiegroep Kritisch Onderwijs (AKO), de Vereniging van Leerkrachten Geschiedenis en Maatschappijleer (VLGM), de Leerplancommissie Geschiedenis en Maatschappij, de Werkgroep Mundiale Vorming van het NCOS, de Commissie Interculturalisme van de ACOD. Hij was daarnaast ook redactielid van *Imago, Onderwijskrant* en *Bareel*.

Het archief van Marc Laquière bevat documenten over zijn engagement in al die organisaties. Het is op die manier een onmisbare bron voor al wie onderzoek wil doen over racisme en gelijke kansen. Het archief is raadpleegbaar mits toestemming van de verantwoordelijke archivaris.

COLLECTIE

Het archief van Arbeid & Milieu

RIK DE CONINCK, Amsab-ISG

Arbeid & Milieu is een samenwerkingsverband tussen de Bond Beter Leefmilieu en de drie Vlaamse vakbonden, ABVV, ACV en ACLVB. De organisatie streeft naar een sociaal en ecologisch verantwoorde samenleving. Ze probeert dat op drie manieren te bereiken. Ten eerste informeert en sensibiliseert ze de vakbonden en de milieubeweging over sociale en ecologische thema's, via info- en studieavonden, bedrijfsbezoeken, een jaarlijkse fietstocht en een eigen tijdschrift. Ten tweede organiseert Arbeid & Milieu overleg tussen de milieubeweging en de vakbonden, over thema's waar een raakvlak is tussen ecologie en economie. Ten slotte geeft ze beleidsadvies rond gemeenschappelijke standpunten.

In de jaren 1980 was de vormingsorganisatie Elcker-Ik een broeinest van ideeën. Een van de geesteskinders daarvan was Arbeid & Milieu. De vzw werd opgericht in 1987. Met veel goede wil, schitterende ideeën en weinig middelen probeerde ze om de vakbonden en de milieubeweging rond de tafel te krijgen. Veel raakvlakken waren er in het begin niet, integendeel, de twee bewegingen lagen regelmatig met elkaar in de clinch, uit angst voor verlies van tewerkstelling, wegens cultuurverschillen, verschillende prioriteiten ... Gedurende meer dan tien jaar slaagde Arbeid & Milieu erin om activiteiten op te zetten met één vakbond, één milieubeweging,

één coördinator en – als er geld was – één projectmedewerker. Uiteindelijk sloten de drie vakbonden zich aan, en – via de Bond Beter Leefmilieu – ook de hele milieubeweging. Bovendien kreeg de organisatie meer overheidssubsidies; het voortbestaan van Arbeid & Milieu was verzekerd. Ook aan werkgeverskant veranderde er een en ander. Arbeid & Milieu stelde vast dat de werkgevers een andere invulling aan het containerbegrip 'duurzame ontwikkeling' gaven. Ze noemden het 'maatschappelijk verantwoord ondernemen', wat dus betekent dat bedrijven in ruil voor subsidies zelf hun verantwoordelijkheid gingen opnemen. Arbeid & Milieu gaf er zich rekenschap van dat zo'n win-winsituatie niet alles oplost en kaart problemen dus verder aan.

Het archief van Arbeid & Milieu werd vorig jaar aan Amsab-ISG geschonken. Het bevat bijzonder interessante documenten over ecologisch werken en leven. Het bibliotheekmateriaal werd apart beschreven. Het archief is raadpleegbaar mits toestemming van de verantwoordelijke archivaris.